

Ajankohtaista YVAsta ja SOVAsta

Ympäristöhallinnon YVA-SOVA-neuvottelupäivät 22.–23.9.2020

Lakimuutoksia – 1

- **Hallintolain uudet 62 a ja 62 b §:t korvasivat julkisista kuulutuksista annetun lain 1.1.2020 alkaen**
- YVA-SOVA –tehtäviä hoitaville pidetty 2 koulutustilaisuutta, joiden materiaalit löytyvät Tiimerityötilasta [Ympäristöhallinnon ohjaus ja kehittäminen](#) >verkostot >YVA ja SOVA –asiantuntijat > YVA > koulutusmateriaaleja > Julkisia kuulutuksia koskevat lakimuutokset
  - Julkisia kuulutuksia koskevat säännösten muutokset 2020 ppt (13.12.2019 Piia Kähkölä)
  - Julkiset kuulutukset YVAssa ja SOVAssa ppt ja koulutustallenne (19.8.2020 Essi Römpötti)

Lakimuutoksia –2

- **Laki eräiden ympäristöllisten lupamenettelyjen yhteensovittamisesta astui voimaan 1.9.2020**
  - Ympäristöllisten lupamenettelyjen yhteensovittamisella pyritään sujuvoittamaan ja nopeuttamaan toiminnanharjoittajan hankkeen luvitusvaiheen toteuttamista.
  - Yhteensovittamisen edellytyksenä on se, että hankkeelle haetaan ympäristönsuojelulain, vesilain tai maa-aineslain mukaista lupaa sekä sen lisäksi luonnonsuojelulain mukaista poikkeamislupaa, tai maankäyttö- ja rakennuslain, kaivoslain tai vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain mukaista lupaa. Yhteensovittaminen käynnistetään hakijan pyynnöstä.
  - Menettelyssä sovitetaan ajallisesti yhteen hankkeen eri lupamenettelyjen käsittelyvaiheita. Hankkeessa yhteensovittavan viranomaisen edustaja koordinoi yhden luukun periaatteella yhteistyötä toiminnanharjoittajan ja eri lupaviranomaisten välillä.
- Koulutusmateriaali Tiimerissä [Ympäristöhallinnon ohjaus ja kehittäminen](#) >verkostot >YVA ja SOVA – asiantuntijat > YVA > koulutusmateriaaleja > Ympäristöllisten lupamenettelyjen yhteensovittaminen
  - Koulutus YVA-asiantuntijoille ppt ja tallenteet koulutuksesta (19.8. Anju Asunta)

Lakimuutoksia –3

- Ympäristöllisten lupamenettelyjen laissa ei säännöksiä YVAsta
- Samassa hallituksen esityksessä oli mukana myös YVA-lain muutosta koskevia pykäläitä
  - Uusi 22 a §, muutokset myös YSL ja VL
  - 5 , 25 ja 27 § tarkistus
- Tekninen muutos 20 §

YVAL uusi 22 a § voimaan 1.9.2020

22 a §

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn ja lupamenettelyn yhteensovittaminen

Hanketta koskevan ympäristövaikutusten arvioinnin ja lupahakemuksen käsittelyn edellyttämät selvitystarpeet sovitetaan tarpeen mukaan arviointiohjelmassa yhteen. Arviointiselostukseen ja lupahakemukseen sisällytettäviä selvityksiä voidaan laatia yhteisesti.

Hanketta koskevan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn ja ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaisen valtion ympäristölupaviranomaisen ratkaistavaksi kuuluvan ympäristölupahakemuksen ollessa samanaikaisesti vireillä voidaan arviointiselostuksesta kuulla lupamenettelyn yhteydessä siten kuin ympäristönsuojelulain 44 a §:ssä säädetään. Edellytyksenä on, ettei hankkeelle ole sen sijainnin, laajuuden ja teknisten ominaisuuksien kannalta muuta kuin lupahakemuksessa esitettyä toteuttamiskelpoista vaihtoehtoa.

Siirtymäsäännös

Tämän lain 22 a §:ää ei sovelleta hankkeeseen, jonka ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta on ennen tämän lain voimaantuloa tiedotettu kuuluttamalla ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain [\(252/2017\) 17 §:n](#) nojalla tai ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain [\(468/1994\) 8 a §:n](#) nojalla.

Uusi 44 a § pylälä YSLiin

44 a § Lupahakemuksesta ja arviointiselostuksesta kuuleminen

Jos Valtion lupa- ja valvontaviraston ratkaistavaksi kuuluva ympäristölupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukainen arviointimenettely ovat samaan aikaan vireillä, lupaviranomainen voi ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 22 a §:n 2 momentissa säädetyin edellytyksin lupahakemuksesta tiedottaessaan kuulla ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta noudattamalla, mitä kyseisen lain 20 §:ssä säädetään. Mielipiteet ja lausunnot arviointiselostuksesta sekä muistutukset ja mielipiteet lupahakemuksesta on toimitettava lupaviranomaiselle kuulutuksessa ilmoitettuna aikana, joka alkaa kuulutuksen julkaisemispäivästä ja kestää vähintään 45 päivää ja enintään 60 päivää.

Mitä 1 momentissa säädetään arviointiselostuksesta kuulemisesta lupahakemuksesta tiedottamisen yhteydessä, sovelletaan myös ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 27 §:ssä tarkoitetusta arviointiselostuksen täydentämisestä kuulemiseen.

Uusi 11 a § vesilakiin

11 a § Lupahakemuksesta ja arviointiselostuksen täydentämisestä kuuleminen

Jos lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 27 §:ssä tarkoitettu arviointiselostuksen täydentäminen ovat samaan aikaan vireillä, lupaviranomainen voi lupahakemuksesta kuulemisen yhteydessä kuulla arviointiselostuksesta noudattamalla, mitä ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 20 §:ssä säädetään. Mielenpitoet ja lausunnot arviointiselostuksesta sekä muistutukset ja mielenpitoet lupahakemuksesta on toimitettava lupaviranomaiselle vähintään 45 päivän ja enintään 60 päivän kuluessa lupaviranomaisen määräämästä päivästä.

YVAL 5 § Ympäristövaikutusten arviointi muun lain mukaisessa menettelyssä

Edellä 3 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetun hankkeen tai toteutetun hankkeen muutoksen **ympäristövaikutusten arviointi voidaan toteuttaa tämän lain 3 luvun mukaisena menettelyinä, kaavan laadinnan yhteydessä siten kuin maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) säädetään tai jonkin muun lain mukaisessa menettelyssä sen mukaan kuin siitä erikseen säädetään. Jos ympäristövaikutusten arviointi toteutetaan muun lain mukaisessa menettelyssä, vaikutukset tulee selvittää tämän lain 15—21, 23 ja 24 §:ssä tarkoitetulla tavalla.**

Ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta ja arviointiselostuksesta kuuleminen voidaan lisäksi järjestää yhdessä muun lain mukaisen kuulemisen kanssa siten kuin siitä erikseen säädetään.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei sovelleta ydinenergialaissa (990/1987) tarkoitettuja ydinlaitoksia koskeviin hankkeisiin.

Hankkeesta vastaava voi tehdä yhteysviranomaiselle aloitteen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn korvaamisesta muun lain mukaisella menettelyllä **tai menettelyyn sisältyvän kuulemisen järjestämisestä muun lain mukaisessa menettelyssä.** Yhteysviranomainen ja muun lain mukaisesta menettelystä vastaava viranomainen voivat sopia **hankkeen** ympäristövaikutusten arvioinnin toteuttamisesta **tai menettelyyn sisältyvän kuulemisen järjestämisestä** muun lain mukaisessa menettelyssä.

YVAL 25 § Arvioinnin huomioon ottaminen lupamenettelyssä

Tässä laissa tarkoitettua hanketta koskevaan lupahakemukseen on **ennen päätöksentekoa** liitettävä ympäristövaikutusten arviointiselostus ja perusteltu päätelmä.

Viranomaisen ei saa myöntää lupaa hankkeen toteuttamiseen ennen kuin se on saanut käyttöönsä arviointiselostuksen ja perustellun päätelmän sekä valtioiden rajat ylittäviin vaikutuksiin liittyvät 29 §:ssä tarkoitetut kansainvälistä kuulemista koskevat asiakirjat.

YVAL 27 § Perustellun päätelmän ajantasaisuus

Lupaviranomaisen on varmistettava, että perusteltu päätelmä on ajan tasalla lupa-asiaa ratkaistaessa. Yhteysviranomaisen on lupaviranomaisen pyynnöstä esitettävä näkemyksensä laatimansa perustellun päätelmän ajantasaisuudesta ja tarvittaessa yksilöitävä, miltä osin se ei enää ole ajan tasalla ja miltä osin arviointiselostusta on täydennettävä perustellun päätelmän ajantasaistamiseksi. Arviointiselostuksen täydentämisessä noudatetaan, mitä 20 §:ssä on säädetty arviointiselostuksesta kuulemisesta. **Arviointiselostuksen täydentämisestä voidaan kuulla ympäristönsuojelulain tai vesilain (587/2011) mukaisen lupamenettelyn yhteydessä siten kuin ympäristönsuojelulain 44 a §:ssä ja vesilain 11 luvun 11 a §:ssä säädetään. Yhteysviranomaisen antaa tämän jälkeen ajantasaistetun perustellun päätelmän 23 §:n mukaisesti.**

Hankkeesta vastaava voi pyytää ennen lupa-asian vireille tuloa yhteysviranomaista esittämään näkemyksensä laatimansa perustellun päätelmän ajantasaisuudesta ja tarvittaessa yksilöimään, mitä tietoja perustellun päätelmän ajantasaistamiseksi tarvitaan.

Tekninen korjaus YVAL:in 20 §:ään

20 § Arviointiselostuksesta kuuleminen

- Yhteysviranomaisen on tiedotettava ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta noudattamalla, mitä 17 §:n 2 **ja 3** momentissa säädetään. Kuulutuksen sisällöstä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. (17.4.2020/273)
- Yhteysviranomaisen on huolehdittava myös siitä, että arviointiselostuksesta pyydetään tarvittavat lausunnot ja varataan mahdollisuus mielipiteiden esittämiseen. Yhteysviranomaisen on varattava hankkeen vaikutusalueen kunnille tilaisuus antaa lausuntonsa arviointiselostuksesta. Mielipiteet ja lausunnot on toimitettava yhteysviranomaiselle kuulutuksessa ilmoitettuna aikana, joka alkaa kuulutuksen julkaisemispäivästä ja kestää vähintään 30 päivää ja enintään 60 päivää.

Hallituksen esitys YVA-lain muuttamisesta valmisteilla

- Euroopan komissio on käynnistänyt valvontamenettelyn YVA-direktiivin täytäntöönpanosta; tämän johdosta YVA-lakiin ja -asetukseen tehdään eräitä täydennyksiä
  - Tarkennuksia mm. määritelmiin, soveltamisalaan, kuultaviin viranomaisiin ja valtioiden rajat ylittävää ympäristövaikutusten arviointia koskevaan menettelyyn
  - Tarkennukset pääasiassa teknisiä
  - Samassa HE:ssä tehdään eräitä täydennyksiä maa-aineslakiin
  - Eräitä täsmennyksiä myös YVA-asetukseen
- Hallituksen esityksen aikataulu
  - Lausuntokierros lokakuun loppupuoli/marraskuun alku 2020
  - Eduskunnalle helmikuun puolivälissä 2021
  - Lakimuutokset tulisivat voimaan 1.9.2021

Hankkeen muutoksen tulkinta

12) 1–11 kohdassa tarkoitettuja hankkeita kooltaan vastaavat hankkeiden muutokset

- Hankeluettelon perustuvaa YVA-menettelyä sovelletaan myös hankeluettelon mukaisten hankkeiden muutoksiin tai laajennuksiin, jos muutos tai laajennus itsessään vastaa hankkeen määriteltyä kokorajaa.
- Mikäli hankeluettelon hanke ei sisällä kokorajaa, saattavat sen muutokset tai laajennukset edellyttää YVA-menettelyä hankeluettelon 12-kohdan mukaisesti, mikäli ne erityisesti laadultaan tai laajuudeltaan aiheuttavat ympäristövaikutusten kannalta samankaltaisia riskejä kuin itse hanke.
  - EU-tuomioistuimen päätös 2019 (C-411/17) on muuttanut asian tulkintaa <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=216539&pageIndex=0&doclang=FI&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=3402879>
  - ennen tulkinta oli, että tällaiset tapaukset ratkaistaan yksittäistapauspäätöksellä

Valmisteilla olevia oppaita ja päivityksiä

- YVA-yhteysviranomaisen tukimateriaali ja eOppiva-peruskurssi YVAsta
- Kalankasvatuksen ympäristönsuojeluohje -taitettavana
- Maa-ainesopas –opas kestävään käyttöön –taitettavana
- Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohje –työn alla
- Opas luontoselvitysten laadintaan ja luontovaikutusten arviointiin (Luopas) –valmistuu 2020
- Väyläviraston YVA- ja SOVA-oppaiden päivitys

Ajankohtaista SOVAsta

Lausuntovaiheeseen tulossa olevia ympäristöarviointeja

Vesienhoitosuunnitelmat

✓ 2.11.2020 - 3.5.2021

✓ 5.11. kuulemisen käynnistystilaisuus

[https://www.ym.fi/fi-FI/Ministerio/Valtakunnallinen_kuulemisen_kaynnistysti\(58241\)](https://www.ym.fi/fi-FI/Ministerio/Valtakunnallinen_kuulemisen_kaynnistysti(58241))

Tulvariskien hallintasuunnitelmat

✓ 2.11.2020 - 3.5.2021

Merenhoidon toimenpideohjelma

✓ 1.2.2021 - 3.5.2021

Ajankohtaista SOVAsta

Lausuntovaiheeseen tulossa olevia ympäristöarviointeja (jatkoa)

Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma

Suomen rakennerahasto-ohjelma 2021-2027

Suomen yhteisen maatalouspolitiikan (CAP) strategiasuunnitelma 2021-2027

Meri- ja kalatalousrahaston Suomen ohjelma

Ajankohtaista SOVAsta

SOVA-lain mukaisessa tiedottamisessa on siirrytty hallintolain 62 a §:n mukaiseen julkiseen kuuluttamiseen (

Ympäristöarviointia edellyttävät suunnitelmat ja ohjelmat

SOVA-asetuksen 1 §:n ajantasaistaminen

1 §:ssä luetellaan SOVA-lain ympäristöarviointia edellyttävät lakiin tai asetukseen perustuvat suunnitelmat ja ohjelmat

- Edelleen valmistelussa

Ympäristöarvioinnin soveltamisala Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön valossa

- Konsulttiselvitys käynnissä, päätutkijana Kai Kokko

